

ผลงานที่สำคัญของกระทรวงการต่างประเทศในระยะ 4 ปีที่ผ่านมา

ด้านการต่างประเทศ ตลอดระยะเวลากว่า 4 ปีที่ผ่านมา กต. ได้ขับเคลื่อนการต่างประเทศในเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับต่างประเทศในทุกมิติ เพื่อให้ประเทศไทยมีความมั่นคง รอบด้านสงบ กระชับความสัมพันธ์กับทุกมหาอำนาจอย่างสมดุล เศรษฐกิจเติบโตต่อเนื่องจากรายได้จากต่างประเทศ นำไปสู่การสร้างงานและสร้างรายได้แก่ประชาชนไทย ขณะเดียวกัน ได้นำองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมจากต่างประเทศเข้ามาเพื่อพัฒนาประเทศไทย และพยายามปิดช่องโหว่จากปัญหามาตรฐานสากลต่าง ๆ และส่งเสริมสถานะแนวหน้าของประเทศไทยและศักยภาพของชาวไทยในประชาคมระหว่างประเทศ นอกจากนี้ กต. มุ่งให้บริการด้านกงสุลที่เป็นเลิศและช่วยเหลือคนไทยตกทุกข์ได้ยากในต่างแดน การดำเนินงานดังกล่าวตั้งอยู่บนหลัก “การต่างประเทศ 5S หรือ 5 มี” กล่าวคือ 1) Security/มีความมั่นคง 2) Sustainability/มีความมั่นคง ยั่งยืน 3) Standard/มีมาตรฐานสากล 4) Status/มีสถานะและเกียรติภูมิ และ 5) Synergy/มีพลัง ซึ่งก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อประเทศและประชาชนไทยในทุกระดับ ดังนี้

1. Security/มีความมั่นคง

1.1 ความสัมพันธ์และความไว้วางใจระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอยู่ในระดับที่ดีเยี่ยม การดำเนินงาน กต. กระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในทุกระดับและทุกมิติ

ส่งผลให้ชายแดนมีความสงบสุข ผ่านกิจกรรม ได้แก่ การแลกเปลี่ยนการเยือนและการประชุมในกรอบต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับ จนท. จนถึงระดับผู้นำ/การยกระดับจุดผ่านแดนเพิ่มเติม อาทิ การยกระดับจุดผ่านแดนถาวรบ้านเขาดิน จังหวัดสระแก้ว (เชื่อมกับกัมพูชา) การยกระดับจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก จังหวัดพะเยา (เชื่อมกับลาว) การฉลองความสำเร็จในการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา ข้ามแม่น้ำเมย แห่งที่ 2 และสะพานมิตรภาพไทย-กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน-สตึงบท)

ผลประโยชน์ต่อประชาชน ความสงบสุขตามแนวชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นปกติสุข ความเชื่อมโยงที่เพิ่มขึ้นส่งเสริมการไปมาหาสู่ระหว่างประชาชนและเอกชนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านให้เพิ่มพูนมากขึ้น และทำให้การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านขยายตัวเติบโตมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.2 กระชับความสัมพันธ์กับมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ระดับโลก

การดำเนินงาน ไทยได้ดำเนินความสัมพันธ์กับมหาอำนาจและประเทศยุทธศาสตร์ต่าง ๆ

ทั้งในภูมิภาคและนอกภูมิภาค โดย นรม. เยือนต่างประเทศตามคำเชิญของรัฐบาลต่างประเทศมากกว่า 25 ประเทศ และเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศที่สำคัญ ๆ เพื่อกระชับความสัมพันธ์และส่งเสริมผลประโยชน์ของไทย และยังมีผู้นำและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของประเทศต่าง ๆ มาเยือนไทยอย่างต่อเนื่องตลอดช่วง 4 ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ กต. ได้จัดการประชุมและมีโครงการความร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม-วัฒนธรรม กับประเทศต่าง ๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศอย่างมีพลวัตและต่อเนื่อง เช่น การเป็นเจ้าภาพการประชุมผู้นำ ACMECS เมื่อปี 2561 และการเป็นประธานอาเซียนในปี 2562 เป็นต้น ทั้งนี้ ไทยได้ดำเนินความสัมพันธ์กับมหาอำนาจ อาทิ สหรัฐฯ จีน ญี่ปุ่น อินเดีย และรัสเซีย บนหลักของความสมดุลอย่างสร้างสรรค์ในเชิงยุทธศาสตร์ มีบทบาทแนวหน้าในเวทีระหว่างประเทศ จนทำให้นานาชาติและประชาคมโลกยอมรับรัฐบาลและประเทศไทย

ผลประโยชน์ต่อประชาชน ในภาพรวม การดำเนินความร่วมมือกับมหาอำนาจที่สมดุล ช่วยให้ไทยลดการพึ่งพิงประเทศใดประเทศหนึ่งมากเกินไปเป็นพิเศษในระยะยาว และทำให้ไทยสามารถดำเนินนโยบายต่างประเทศได้อย่างยืดหยุ่นและเป็นอิสระเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนไทยโดยตรง นอกจากนี้

การกระชับความสัมพันธ์กับมิตรประเทศต่าง ๆ เป็นการเปิดสู่ทางใหม่ ๆ ทางการค้า ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ตลอดจนสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่หลากหลายขึ้นแก่ภาคเอกชนไทย

1.3 การสนับสนุนการแก้ไขปัญหา จชต. ในมิติต่างประเทศ ผ่านบริบทที่เหมาะสม แม้ปัญหา จชต. เป็นปัญหาภายในประเทศ แต่ก็จำเป็นต้องใช้การต่างประเทศสนับสนุนการแก้ไขปัญหามีมิติต่างประเทศในบริบทที่เหมาะสมควบคู่ไปด้วย ดังนั้น รัฐบาลไทยจึงส่งเสริมให้ประชาคมระหว่างประเทศเข้าใจถึงความพยายามของรัฐบาลไทยในพื้นที่ บนหลักความเกื้อกูลกันระหว่างความมั่นคง เศรษฐกิจ และสิทธิมนุษยชน โดยผ่านการหารือและความร่วมมือกับมาเลเซีย กลุ่มประเทศสมาชิก OIC และสำนักเลขาธิการ OIC รวมไปถึงการแจ้งพัฒนาการที่สำคัญใน จชต. ให้ประชาคมระหว่างประเทศได้รับทราบเป็นระยะ ๆ ซึ่งความเข้าใจกันในระดับผู้นำระหว่างไทยกับมาเลเซียและประชาคมระหว่างประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหา จชต. ของรัฐบาลไทย นอกจากนี้ กต. ให้ความสำคัญกับการดูแลนักศึกษาไทยมุสลิมในต่างประเทศ และได้จัดกิจกรรมสนับสนุนนักศึกษาไทยมุสลิมในต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของนักศึกษาไทยมุสลิมในต่างประเทศ ตลอดจนสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และเสริมสร้างความมั่นคงใน จชต.

ผลประโยชน์ต่อประชาชน นักศึกษาไทยมุสลิมกว่า 7,000 คน ในประเทศต่าง ๆ ได้รับทักษะและความรู้เพื่อขยายโอกาสในการประกอบอาชีพและสามารถเป็นพลังบวกที่สำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น และประชาคมระหว่างประเทศแสดงการสนับสนุนแนวทางการแก้ไขปัญหา จชต. ที่เน้นด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ นอกจากนี้ การเสริมสร้างการมีปฏิสัมพันธ์กับ OIC และมิตรประเทศอย่างต่อเนื่องและการแสดงถึงความโปร่งใสในการดำเนินการของไทย ช่วยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อ OIC และประชาคมระหว่างประเทศ โดยข้อมติของ OIC เรื่องสถานการณ์ชนกลุ่มน้อยมุสลิมในประเทศที่มีใช้สมาชิก OIC ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับไทย มีเนื้อหาเชิงบวก มีความสมดุล และชื่นชมความพยายามและการดำเนินการของรัฐบาลไทยในการส่งเสริมสถานะของชุมชนมุสลิมในประเทศไทย

2. มีความมั่นคง ยั่งยืน/Sustainability

2.1 การเป็นประธานอาเซียนในปี 2562 ภายใต้แนวคิดหลัก “Advancing Partnership for Sustainability” หรือ “ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน”

การดำเนินงาน ส่วนราชการต่าง ๆ จะเป็นประธาน/เจ้าภาพจัดประชุมกรอบอาเซียนกว่า 180 การประชุม ในจังหวัดต่าง ๆ ทั้งเมืองหลักและเมืองรองทั่วประเทศ และขับเคลื่อนประเด็นที่จะให้อาเซียนกับประเทศนอกภูมิภาคและองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในภูมิภาคในทุกมิติ ทั้งการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสันติภาพอย่างยั่งยืน

ผลประโยชน์ต่อประชาชน การจัดการประชุมอาเซียนในระดับต่าง ๆ ในไทยตลอดช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียนช่วยสร้างรายได้ให้กับจังหวัด ผู้ประกอบการและประชาชนในจังหวัดที่มีการจัดประชุม รวมทั้งการเป็นประธานอาเซียนของไทยช่วยขับเคลื่อนเป้าหมายการสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และมองไปสู่อนาคต เพื่อผลประโยชน์ต่อไทยและภูมิภาค โดยมุ่งเน้นประเด็นสำคัญต่าง ๆ ซึ่งหลายเรื่องเป็นความร่วมมือใหม่หรือเป็นการทำให้ความร่วมมือพัฒนาก้าวหน้ามากขึ้น อาทิ การเชื่อมโยงระบบ ASEAN Single Window ให้ครบทั้ง 10 ประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้า การสรุปผลการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ความร่วมมือเพื่อการประมงที่ยั่งยืน การจัดตั้งศูนย์อาเซียนเพื่อการศึกษาและการหารือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (ASEAN Centre for Sustainable Development Studies and Dialogue) และศูนย์อาเซียนเพื่อผู้สูงวัยอย่างมีศักยภาพและมั่นคง (ASEAN

Centre for Active Ageing and Innovation ที่ประเทศไทย รวมทั้งการแก้ไขปัญหายะยะทะเลและการค้า
สัตว์ป่าที่ผิดกฎหมายร่วมกันในภูมิภาค

2.2 ความเชื่อมโยงในกรอบความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาค

การดำเนินงาน กต. ได้ดำเนินงานเชิงรุกในกรอบความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคและ
ภูมิภาค เพื่อมุ่งสร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนไทยผ่านความเชื่อมโยง (connectivity) อาทิ ไทยเป็นผู้เสนอ
แผนแม่บทของกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง ระหว่างกัมพูชา ลาว
เมียนมา ไทย และเวียดนาม หรือกรอบ ACMECS ระยะ 5 ปี (ค.ศ. 2019 – 2023) นอกจากนี้ กต. ยังมีบทบาท
เชิงรุกในการส่งเสริมความเชื่อมโยงทางคมนาคมและเศรษฐกิจในกรอบอื่น ๆ อาทิ อาเซียน IORA BIMSTEC
ตลอดจนการกระชับความสัมพันธ์หุ้นส่วนยุทธศาสตร์อาเซียนกับจีน เช่น ผ่านกรอบ Belt and Road Initiative
(BRI) ที่เน้นประเด็นการเชื่อมโยง (connectivity) การพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง
เป็นต้น

นอกจากเรื่องการยกระดับจุดผ่านแดนและการก่อสร้างสะพานระหว่างไทยกับประเทศ
เพื่อนบ้านตามที่ระบุในข้อ 1.1 แล้ว ยังมีการลงนามความตกลงการเดินทางไฟร้อมกันระหว่างไทยกับกัมพูชา และ
การลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่างไทย สปป. ลาว และจีน ว่าด้วยเส้นทางเชื่อมต่อทางรถไฟระหว่าง
หนองคาย-เวียงจันทน์ ด้วย ซึ่งนับเป็นความคืบหน้าของความร่วมมือด้านคมนาคมระหว่างไทยกับประเทศ
เพื่อนบ้านที่เป็นรูปธรรม

ผลประโยชน์ต่อประชาชน ได้รับประโยชน์จากความคืบหน้าของการขยายความเชื่อมโยง
ทางคมนาคมข้างต้น ซึ่งส่งเสริมโดยตรงต่อการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และการลงทุน รวมถึงการเพิ่มปริมาณ
การค้าชายแดน และการข้ามพรมแดนของประชาชนอย่างไร้รอยต่อ ทำให้ประชาชนในอนุภูมิภาคและภูมิภาค
มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสนับสนุนให้ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางความเชื่อมโยงของภูมิภาค

2.3 ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย : ส่งเสริมสู่ทางการค้าและดึงดูด การลงทุนจากต่างประเทศมายังไทย

การดำเนินงาน กต. ได้นำนวัตกรรมเข้ามาช่วยพัฒนาประเทศด้วยนโยบาย “การทูต
วิทยาศาสตร์” อาทิ โครงการความร่วมมือด้านอาชีวศึกษาระหว่างไทย-เยอรมนี เพื่อยกระดับศักยภาพของ
นักศึกษาไทย และสนับสนุนการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศในด้านเทคโนโลยีขั้นสูงมายัง EEC อย่างต่อเนื่อง
ซึ่งรวมถึงการลงนามบันทึกความเข้าใจเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการร่วมทุนพัฒนาธุรกิจโครงการศูนย์ซ่อม
บำรุงอากาศยานอู่ตะเภา ระหว่างบริษัท Airbus และบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และนำคณะนักธุรกิจ
ญี่ปุ่น 600 กว่าคนเยี่ยมชมพื้นที่เขตเศรษฐกิจ EEC นอกจากนี้ ได้ผลักดัน เจรจา และประสานการเปิดสำนักงาน
เศรษฐกิจและการค้าฮ่องกง (Hong Kong Economic and Trade Office: HKTEO) ประจำประเทศไทย
ซึ่งแสดงถึงความเชื่อมั่นที่ฮ่องกงมีต่อเศรษฐกิจไทยและแนวโน้มที่ฮ่องกงจะเข้ามาลงทุนในไทยมากขึ้น
ขณะเดียวกัน ความร่วมมือของเอกชนญี่ปุ่น-จีน ในประเทศที่ 3 มีแนวโน้มที่จะดำเนินการใน EEC ของไทย
เป็นโครงการแรก สะท้อนบทบาทที่เป็นรูปธรรมของไทยที่เชื่อมโยงแนวคิด Free and Open Indo-Pacific
ของญี่ปุ่น และข้อริเริ่ม BRI ของจีน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย “ประเทศไทย 4.0” ด้วย

ไทยส่งเสริมความสัมพันธ์และมีบทบาทเชิงรุกในด้านการค้าและการลงทุนกับ
ภูมิภาคแอฟริกาและตะวันออกกลาง เช่น การเปิดศูนย์การค้าสินค้าและบริการไทย (Thai Mart)
ที่กรุงมานามา ประเทศบาห์เรน เพื่อเป็นจุดกระจายสินค้าไทยไปยังประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค อีกทั้งได้จัด
กิจกรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อสูงจากตะวันออกกลางเข้ามาท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มที่ต้องการ
มารับการรักษาพยาบาลในไทยให้เพิ่มมากขึ้นด้วย

นอกจากนี้ กต. ยังส่งเสริมสู่ทางการลงทุนของภาคเอกชนไทยในต่างประเทศ อาทิ
การจัดทำคู่มือการลงทุนในเวียดนามแก่นักธุรกิจไทย เป็นต้น

ผลประโยชน์ต่อประชาชน เปิดโอกาสและขยายขอบเขตด้านการค้าและลงทุนใหม่ ๆ ในต่างประเทศ และพัฒนาองค์ความรู้ของไทยที่หลากหลายและก้าวหน้ามากขึ้นทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงการประกอบธุรกิจอย่างมีมาตรฐานสากล ซึ่งจะส่งเสริมการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย การสร้างงาน/สร้างรายได้ การพัฒนาองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ ส่งผลให้ประชาชนมีช่องทางทางเศรษฐกิจ อาชีพ ทักษะ/ความรู้ความสามารถ และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.4 การทูตเพื่อการพัฒนา : การเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ

การดำเนินงาน กต. ได้ผลักดัน “SEP for SDGs Partnership” โดยการเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) แก่ประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ ทั่วโลก เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการบรรลุทุกเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) อาทิ โครงการด้านความมั่นคงทางอาหารและน้ำ ในปัจจุบัน มีประเทศที่เข้าร่วมโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่นำ SEP ไปประยุกต์ใช้ในต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น 24 ประเทศ และในช่วงที่ไทยเป็นประธานกลุ่ม 77 (G77) ซึ่งมีสมาชิก 134 ประเทศ เมื่อปี 2559 กลุ่ม 77 ได้ให้การตอบรับ SEP เป็นอย่างดีในฐานะแนวทางหนึ่งของการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ ไทยยังได้มีบทบาทในการผลักดันความร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบความร่วมมืออื่น ๆ อีก อาทิ ในช่วงการเป็นประธานกรอบความร่วมมือเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue - ACD) ซึ่งมีสมาชิก 34 ประเทศ ระหว่างปี 2558 – 2559 และการเป็นประเทศผู้ประสานงานระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกในปี 2561

ผลประโยชน์ต่อประชาชน การดำเนินนโยบายเชิงรุกของรัฐบาลชุดนี้ในการผลักดัน “SEP for SDGs Partnership” โดยการเผยแพร่ SEP เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการบรรลุทุกเป้าหมายของ SDGs ส่งผลให้ประชาคมระหว่างประเทศยกย่องบทบาทของไทยในด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ ซึ่งนอกจากจะส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกแล้ว ยังเอื้อต่อความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศในมิติด้านการค้า-การลงทุนที่ไทยมีผลประโยชน์ด้วย

3. Standard/มีมาตรฐานสากล

การดำเนินงาน กต. มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการผลักดันให้มีการเร่งแก้ไขปัญหามาตรฐานสากลที่ค้างค้างและได้ส่งผลให้เกิดการไม่ยอมรับสินค้าส่งออกจากไทย รวมทั้งได้ดำเนินการส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยให้ได้รับความเชื่อถือเพิ่มขึ้น ซึ่งจากความพยายามอย่างเต็มที่ของรัฐบาลร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาชนตามแนวทาง “ประชารัฐ” ซึ่งเป็นแนวทางใหม่ที่เน้นความร่วมมือเชิงรุกระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนทั้งเชิงกว้างและลึกอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ไทยได้รับการปรับอันดับดีขึ้นจาก Tier 3 สู่ Tier 2 ในรายงานการค้ามนุษย์ หรือ TIP Report ของสหรัฐอเมริกา ประจำปี 2561 ซึ่งเป็นอันดับที่ดีที่สุดในรอบ 9 ปี การได้รับการปลดตรงแดงจาก ICAO เมื่อเดือนตุลาคม 2560 ซึ่งป้องกันไม่ให้ธุรกิจการบินของไทยได้รับผลกระทบ และล่าสุดเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2562 ได้รับการปลดใบเหลืองจากประเด็นปัญหาประมง IUU จาก EU ซึ่งเห็นว่า ไทยเป็นตัวอย่างที่ดีของการพัฒนาการประมงอย่างยั่งยืนของภูมิภาค ซึ่งเป็นผลงานความสำเร็จที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมของรัฐบาลชุดนี้

ผลประโยชน์ต่อประชาชน ประชาชนไทยมีคุณภาพชีวิตและมาตรฐานด้านต่าง ๆ ดีขึ้น และการมีมาตรฐานที่ดีขึ้นจะส่งผลให้ต่างชาติมีความเชื่อมั่นที่จะเข้ามาร่วมมือทำธุรกิจกับไทย ซึ่งนอกจากจะทำให้ไทยไม่สูญเสียตลาดและโอกาสทางเศรษฐกิจในประเทศที่ใช้ประเด็นเรื่องมาตรฐานเหล่านี้มาเป็นเงื่อนไขกับไทยแล้ว ความน่าเชื่อถือในการมีมาตรฐานดังกล่าวของไทยยังช่วยสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยในห่วงโซ่อุปทานของโลกอย่างต่อเนื่องต่อไป

4. Status/มีสถานะและเกียรติภูมิ

4.1 การทูตวัฒนธรรม

การดำเนินงาน กต. ดำเนินการทูตวัฒนธรรมเพื่อเผยแพร่อาหาร ศิลปะ ซึ่งรวมถึงแฟชั่น กีฬา/มวยไทย และท่องเที่ยวไทยให้เป็นที่รู้จักในต่างแดน โดย “งานเทศกาลไทย” หรือ “Thai Festival” และกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ที่ กต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดในกว่า 40 ประเทศทั่วโลกเป็นประจำทุกปี ในหลายๆ แห่ง งานเทศกาลไทยได้รับความนิยมอย่างมากจนกลายเป็นกิจกรรมสำคัญในปฏิทินประจำเมืองนั้น ๆ อาทิ การจัดงานเทศกาลไทยที่กรุงโตเกียวทุกสัปดาห์ที่สามของเดือนพฤษภาคม ซึ่งมีคนเข้าร่วมกว่า 350,000 คนต่อปี นอกจากนี้ ยังมีงานเทศกาลไทยในอีกหลายแห่งที่ดึงดูดผู้เข้าร่วมงานเกินกว่าแสนคน อาทิ ที่นครโอซากา (190,000 คน) กรุงลอนดอนและเมืองนาโงยา (กว่า 150,000 คน) พร้อมทั้งยังมีการจัดงานเพิ่มขึ้นในเมืองใหม่ ๆ อาทิ เมืองฟูกูโอกะและจังหวัดซากะของญี่ปุ่น รวมทั้งเมืองเต๋อโจวและเมืองรื่อจาวของจีน นอกจากนี้ เมื่อปี 2561 มีการจัด “งานเทศกาลไทย 4.0” ใน 19 ประเทศ ซึ่งได้นำเอาสินค้าและบริการที่มีนวัตกรรมไทยจัดแสดงให้ชาวต่างชาติ เช่น ข้าวสำหรับผู้ป่วยเบาหวาน และบริการทางการแพทย์ด้วยนวัตกรรม

นอกจากนี้ กต. ได้ลงนามบันทึกความตกลง (MoU) กับกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมให้สินค้าของผู้ประกอบการ OTOP SMEs และ Startup ไปยังตลาดต่างประเทศ ผ่านงานเทศกาลไทย ซึ่งเป็นข้อริเริ่มใหม่ที่ได้ดำเนินการในรัฐบาลชุดนี้

ผลประโยชน์ต่อประชาชน ความนิยมไทยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้ไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของโลกลำดับต้น ๆ และเป็นช่องทางนำเข้ารายได้สู่ประเทศที่สำคัญยิ่ง รวมถึงรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากอาหารไทย วัตถุดิบทางอาหารของไทย และภาคบริการอีกหลายด้านของไทย

4.2 น้ำใจไทยถึงมิตรประเทศด้วยการทูตเพื่อการพัฒนาและการทูตเชิงมนุษยธรรม

การดำเนินงาน ความเอื้ออาทรซึ่งเป็นอุปนิสัยของชาวไทย สะท้อนเป็นแนวทางการทูตของไทยที่ส่งเสริมความมั่นคงของทั้งประเทศผู้รับและประเทศผู้ให้ โดยไทยได้จัดสรรงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือในการพัฒนา ตลอดจนทุนมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศใกล้เคียงที่ประสบภัยพิบัติรุนแรงมาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ กต. ได้ดำเนินโครงการออกหน่วยบริการทางการแพทย์แก่ประชากรในรัฐยะไข่ (mobile medical clinic) ตั้งแต่เมื่อปี 2561 จำนวน 2 ครั้งแล้ว ตามคำขอรับความร่วมมือจากรัฐบาลเมียนมา ซึ่งได้ให้การรักษาประชาชนทั้งชาวพุทธและชาวมุสลิมครั้งละกว่า 1,000 คน นอกจากนี้ ได้ดำเนินโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอื่นๆ ในรัฐยะไข่ และโครงการการทูตเชิงมนุษยธรรมในประเทศเพื่อนบ้าน/ประเทศอาเซียน ที่ประสบอุทกภัย เป็นต้น

ผลประโยชน์ต่อประชาชน โครงการการพัฒนาดังกล่าวช่วยบรรเทาสถานการณ์ที่เปราะบางในประเทศเพื่อนบ้านที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยด้วย รวมถึงกระชับความสัมพันธ์และมิตรจิตในระดับประชาชนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ การยกระดับบทบาทของไทยในฐานะประเทศที่มีความรับผิดชอบต่อประชาคมระหว่างประเทศและคุณลักษณะความเอื้ออาทรของคนไทย ทำให้ประเทศต่าง ๆ แสดงความชื่นชมอีกทั้งยื่นมือมาให้ความช่วยเหลือเวลาคนไทยตกทุกข์ได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นชัดเจนในกรณีการให้ความช่วยเหลือนักฟุตบอลเยาวชนและผู้ฝึกสอนทีมหมูป่าอะคาเดมีที่สูญหายในถ้ำหลวง ขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย

4.3 การเป็นศูนย์กลางที่ตั้งขององค์การระหว่างประเทศในภูมิภาค

การดำเนินงาน กต. ได้ผลักดันอย่างแข็งขันในการชูสถานะและภาพลักษณ์ของไทย ในฐานะ “เจนีวาแห่งเอเชีย” ทั้งนี้ การเสนอพระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. 2561 ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เห็นชอบแล้ว

เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2561 เป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลไทยที่จะส่งเสริมสถานะที่เด่นชัดของไทยในการเป็นหนึ่งในศูนย์กลางขององค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมต่อไป

ผลประโยชน์ต่อประชาชน การเป็นศูนย์กลางที่ตั้งขององค์การระหว่างประเทศ ในภูมิภาคได้สร้างรายได้จำนวนมากจากการเป็นสถานที่จัดประชุมระหว่างประเทศต่าง ๆ และได้สนับสนุนการทำให้กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่คึกคัก มีสีสัน ในการเป็นเมืองของเจ้าหน้าที่/ผู้เชี่ยวชาญต่างชาติ (expats) รวมทั้งให้ไทยเป็นแหล่งบ่มเพาะองค์ความรู้และแนวปฏิบัติสากลของภูมิภาค ซึ่งเป็นผลประโยชน์โดยตรงในการยกระดับศักยภาพของบุคลากรไทยด้วย

5. Synergy/มีพลัง

การดำเนินการ กต. มุ่งดำเนินนโยบาย “การทูตประชารัฐ” ส่งเสริมให้ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการต่างประเทศ และ “การทูตเพื่อประชาชน” เพื่อให้คนไทยกว่า 1.1 ล้านคนที่อาศัยในต่างแดน และคนไทยที่ต้องเดินทางไปต่างประเทศหรือใช้ชีวิตในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยว แรงงาน นักรธุรกิจ หรือนักศึกษา มีความรู้สึกอุ่นใจ มีที่พึ่ง โดยมีสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ 99 แห่งทำหน้าที่เป็น “ศูนย์ดำรงธรรมในต่างประเทศ” รวมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการให้บริการด้านกงสุลแก่ประชาชน อาทิ เปิดบริการทำหนังสือเดินทางเล่มด่วน การให้บริการหนังสือเดินทางสัญจรไปยังส่วนภูมิภาค การจัดทำ ThaiConsular Application และล่าสุดคือ การให้บริการรับรองเอกสารราชการ 2 ภาษา ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่าง กต. กับกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น

ผลประโยชน์ต่อประชาชน คนไทยทั้งในประเทศและที่พำนัก/เดินทางในต่างประเทศกว่า 1.1 ล้านคนสามารถเข้าถึงการบริการด้านกงสุลของ กต. และ สอท./สทญ. ไทยทั่วโลกได้สะดวก รวดเร็วมากขึ้นและทั่วถึงขึ้น สำหรับการช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ ได้แก่ คนไทยตกทุกข์ได้ยาก แรงงานไทยที่ประสบปัญหาในการทำงาน คนไทยที่ถูกจับกุม/ดำเนินคดีในต่างประเทศ เหยื่อค้ำมนุษย์และลูกเรือประมง ในปี 2560 กต. ได้ให้การช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ จำนวน 23,300 คน และปี 2561 จำนวน 19,397 คน (เหยื่อค้ำมนุษย์ 386 คน)

สำนักนโยบายและแผน
กระทรวงการต่างประเทศ
30 เม.ย. 2562